DOMSTOLENS DOM (Tredje Afdeling)

3. maj 2001 *

I sag C-190/00,

angående en anmodning, som Cour d'appel de Paris (Frankrig) i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende straffesag mod

Édouard Balguerie m.fl.

og

Société Balguerie m.fl. som civilretligt ansvarlige,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Kommissionens forordning (ØEF) nr. 4142/87 af 9. december 1987 om fastsættelse af betingelserne for adgang til toldlempelse ved indførsel af varer, for hvilke der er foreskrevet et særligt anvendelsesformål (EFT L 387, s. 81),

* Processprog: fransk.

har

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, C. Gulmann, og dommerne F. Macken (refererende dommer) og J.N. Cunha Rodrigues,

generaladvokat: J. Mischo
justitssekretær: R. Grass,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— Édouard Balguerie m.fl. og Société Balguerie m.fl. ved avocats Y. og M. Famchon

— den franske regering ved R. Abraham og C. Vasak, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Tricot, som befuldmægtiget,

på grundlag af den refererende dommers rapport,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 8. februar 2001,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 15. maj 2000, indgået til Domstolen den 23. maj 2000, har Cour d'appel de Paris i medfør af artikel 234 EF forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af Kommissionens forordning (EØF) nr. 4142/87 af 9. december 1987 om fastsættelse af betingelserne for adgang til toldlempelse ved indførsel af varer, for hvilke der er foreskrevet et særligt anvendelsesformål (EFT L 387, s. 81).

2 Spørgsmålet er blevet rejst under en straffesag mod Bernard Mercier, der er direktør for Orkos Diffusion SARL, mod Patrick Thomas, der er bestyrelsesformand i selskabet Balguerie, mod Édouard Balguerie som repræsentant efter loven for selskabet Pillet & Cie (herefter under ét »E. Balguerie m.fl.«) samt mod selskaberne Orkos Diffusion SARL, Balguerie og Pillet & Cie (herefter under ét »selskabet Balguerie m.fl.«) som civilretligt ansvarlige, idet de er tiltalt for at have importeret varer, der er undergivet restriktioner, uden angivelse.

De fællesskabsretlige bestemmelser

3 Ifølge artikel 1 i forordning nr. 4142/87 har forordningen, som det i øvrigt fremgår af artiklens ordlyd, til formål at fastsætte betingelserne for adgang til toldlempelse ved overgangen til fri omsætning af varer, for hvilke der er foreskrevet et særligt anvendelsesformål.

4 Artikel 3 i forordning nr. 4142/87 bestemmer:

»1. Adgangen til den i artikel 1 nævnte toldlempelse er betinget af, at den person, der indfører eller lader varerne indføre med henblik på overgang til fri omsætning, fremlægger en bevilling meddelt af de kompetente myndigheder i den medlemsstat, i hvilken varerne angives til fri omsætning.

2. Med forbehold af bestemmelserne i de følgende artikler medfører meddelelse af den i foregående stykke nævnte bevilling en forpligtelse til:

a) at anvende varerne til det foreskrevne særlige formål

b) at betale det ikke opkrævede afgiftsbeløb, såfremt varerne ikke anvendes til det særlige formål

c) at føre et regnskab, som giver de kompetente myndigheder mulighed for at foretage den kontrol, som de måtte skønne nødvendig vedrørende den faktiske anvendelse af de pågældende varer til det særlige formål, samt at opbevare dette regnskab for den periode, der er fastsat ved de gældende bestemmelser på området

d) at tillade kontrol af det under litra c) fastsatte regnskab

e) at bistå ved enhver anden kontrol, som de kompetente myndigheder finder formålstjenlig til konstatering af varernes faktiske anvendelse, og at stille alle oplysninger til rådighed til dette formål.

3. De kompetente myndigheder kan nægte at meddele bevilling til personer, der ikke frembyder den sikkerhed, som anses for nødvendig.

4. Meddelelse af bevillingen kan gøres betinget af en sikkerhedsstillelse, der fastsættes af de kompetente myndigheder.«

5 I artikel 6, stk. 1, i forordning nr. 4142/87 præciseres det, at det ikke opkrævede afgiftsbeløb skal betales, hvis varerne ikke er blevet anvendt til det foreskrevne formål. I bestemmelsens stk. 2 er det fastsat, at affald og skrot, der bl.a. fremkommer ved forarbejdning af varerne, samt svind, der skyldes naturlige årsager, anses for varer, der er blevet anvendt til det foreskrevne formål.

6 For så vidt nærmere angår de varer, der omtvistes i hovedsagen, er det i Rådets forordning (EØF) nr. 1517/91 af 31. maj 1991 om midlertidig suspension af de autonome satser i den fælles toldtarif for visse landbrugsvarer (EFT L 142, s. 7) fastsat, at de autonome satser i den fælles toldtarif for »[d]adler, friske eller tørrede, bestemt til at pakkes i detailsalgspakninger af nettovægt 11 kg og derunder« suspenderes fra den 1. juli 1991 til den 30. juni 1992.

7 Denne suspension blev forlænget for perioden fra den 1. juli 1992 til den 30. juni 1993 ved Rådets forordning (EØF) nr. 1431/92 af 26. maj 1992 (EFT L 151, s. 1) og for perioden fra den 1. juli 1993 til den 30. juni 1994 ved Rådets forordning (EØF) nr. 1421/93 af 7. juni 1993 (EFT L 140, s. 6).

8 Det hedder i første og anden betragtning til forordning nr. 1517/91, nr. 1431/92 og nr. 1421/93: »Der er for tiden utilstrækkelig eller ingen produktion i Fællesskabet af de i denne forordning omhandlede varer, og producenterne kan således ikke dække behovet inden for de forbrugende industrier i Fællesskabet«, hvorfor »det er i Fællesskabets interesse i [disse] tilfælde at gennemføre en fuldstændig suspension af satserne i den fælles toldtarif«.

Hovedsagen

9 Selskabet Orkos Diffusion SARL, som har til formål at drive virksomhed med import og videresalg efter ompakning af eksotiske frugter, indførte i perioden mellem den 12. december 1991 og den 27. april 1994 dadler med oprindelse i USA. Dadlerne var pakket i kartoner, der målte 36 × 42 cm og vejede 15 pund (7,5 kg). Toldangivelserne vedrørende de pågældende indførsler blev udstedt af toldklareringsfirmaerne Pillet & Cie og Balguerie på vegne af Orkos Diffusion SARL.

10 Varerne blev indført til Frankrig under pos. 0804 10 00 222 OY (i 1991 og 1992) samt under pos. 0804 10 00 022 OM og pos. 0804 10 00 012 OC (i 1993 og 1994), der vedrører varer med betegnelsen »dadler, friske eller tørrede, bestemt til at pakkes i detailsalgspakninger af nettovægt 11 kg og derunder«.

11 Dadlerne blev herved omfattet af en toldsuspension, og der blev anvendt en reduceret momssats på 5,5%.

12 I perioden mellem den 19. oktober 1994 og den 11. august 1995 foretog direction nationale du renseignement et des enquêtes douanières (den franske toldstyrelse) en kontrol af de nævnte indførsler. Det blev herefter fastslået, at de pågældende dadler skulle have været anmeldt under pos. 0804 10 00 223 9E (i 1991 og 1992) og pos. 0804 10 00 013 9R eller pos. 0804 10 00 023 9N (i 1993 og 1994), som vedrører varer med betegnelsen »[d]adler, friske eller tørrede, i detailsalgspakninger af nettovægt 35 kg eller derunder«. Der skulle således have været opkrævet 12% i told af dem.

13 Commission de conciliation et d'expertise douanière (»tvistbilæggelsesorgan i toldsager«), som sagen i medfør af artikel 450 i den franske toldlov var blevet indbragt for på initiativ af Bernard Mercier, erklærede ved afgørelse af 27. februar 1996 at mangle kompetence i sagen med den begrundelse, at »den tvist, der skal afgøres, ikke omhandler arten eller en urigtig anvendelse af en toldposition, men fortolkningen af fællesskabsforordningen om fastsættelse af regler for en vares emballage i tilfælde af eksport eller import«.

14 Toldmyndighederne rejste herefter tiltale mod E. Balguerie m.fl. og selskabet Balguerie m.fl. ved Tribunal de grande instance de Melun (Frankrig) med påstand om, at de blev kendt skyldige i at have udstedt falske anmeldelser eller at have foretaget handlinger, der havde til formål eller til følge at opnå en fritagelse eller andre fordele i forbindelse med import af dadler, og om, at de dømtes til at betale de toldbeløb, de havde unddraget sig.

15 Ved dom af 8. marts 1999 kendte retten E. Balguerie m.fl. skyldige i det forhold, de var tiltalt for, og dømte dem til, in solidum med selskabet Balguerie m.fl., at betale bl.a. de 288 563 FRF i toldbeløb og afgifter, deres svig angik. Retten

udtalte, at med hensyn til detailsalgspakninger af nettovægt 11 kg og derunder behøvede de tiltalte ikke at foretage en ompakning. Retten fremhævede desuden, at den dag, hvor kontrollen var foretaget, havde lagerregnskabet ikke kunnet fremlægges.

16 De tiltalte iværksatte appel af dommen til Cour d'appel de Paris.

17 Denne ret har fastslået, at parterne er enige om, at de pågældende indførsler er omfattet af forordning nr. 4142/87, som ændret ved Kommissionens forordning (EØF) nr. 3803/92 af 23. december 1992 (EFT L 384, s. 15).

18 Retten har bemærket, at toldmyndigheden ud over det anbringende, der vedrører de tiltaltes undladelse af på opfordring at fremlægge lagerregnskabet, har gjort gældende, at dadler, der importeres i den oprindelige indpakning med en nettovægt på 11 kg eller derunder, ikke er omfattet af den toldfritagelse, der er omtvistet i hovedsagen, mens de tiltalte i hovedsagen har anført, at sådanne indførsler er omfattet af den pågældende ordning, såfremt dadlerne efter sortering og kvalitetskontrol ompakkes i pakninger af en vægt, der er i overensstemmelse med reglerne vedrørende det foreskrevne anvendelsesformål.

19 Cour d'appel de Paris har herefter udsat sagen og forelagt Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er Kommissionens forordning nr. 4142/87 af 9. december 1987 og de betingelser, der skal være opfyldt for, at importen af dadler kan ske i henhold til ordningen med toldlempelse, fordi varerne skal undergives et særligt anvendelsesformål, til hinder for, at de importeres i originale pakninger med et indhold på 11 kg eller derunder?«

Det præjudicielle spørgsmål

20 Det er ubestridt mellem parterne, at det problem, der omtvistes for den forelæggende ret, er, om det for, at dadler kan være omfattet af den fritagelse for afgifter, der er fastsat i forordning nr. 1517/91, nr. 1431/92 og nr. 1421/93, er en betingelse, at de nødvendigvis skal importeres i pakninger, hvis nettovægt er over 11 kg.

21 Det må i den forbindelse fastslås, at forordning nr. 4142/87, som i henhold til artikel 1 fastsætter betingelserne for adgang til toldlempelse ved overgangen til fri omsætning af varer, for hvilke der er foreskrevet et særligt anvendelsesformål, ikke i sig selv kan lægges til grund ved afgørelsen af, om dadler, der er bestemt til at pakkes i detailsalgspakninger af nettovægt på 11 kg og derunder, skal importeres i pakninger af nettovægt på over 11 kg for at være fritaget for afgifter, idet forordningen ikke indeholder en specifik bestemmelse herom.

22 Dette problem må herefter afgøres ved også at foretage en fortolkning af forordning nr. 1517/91, nr. 1431/92 og nr. 1421/93, som bestemmer, at for dadler, friske eller tørrede, bestemt til at pakkes i detailsalgspakninger af nettovægt på 11 kg og derunder, suspenderes de autonome satser i den fælles toldtarif i visse nærmere angivne perioder.

23 Det præjudicielle spørgsmål må derfor forstås på den måde, at den forelæggende ret nærmere bestemt ønsker oplyst, om forordning nr. 4142/87, nr. 1517/91, nr. 1431/92 og nr. 1421/93 er til hinder for, at dadler, der importeres i originale pakninger af nettovægt på 11 kg og derunder, kan være omfattet af suspensionen af de autonome satser i den fælles toldtarif.

24 É. Balguerie m.fl. har gjort gældende, at for at være omfattet af den i hovedsagen omtvistede toldsuspension er det tilstrækkeligt, at dadler, friske eller tørrede, er bestemt til at pakkes i detailsalgspakninger af nettovægt på 11 kg og derunder.

25 De har tilføjet, at det hverken er bestridt eller kan bestrides, at de dadler, der omtvistes i hovedsagen, med henblik på detailsalg er blevet ompakket i pakninger a 7 kg (50 × 30 cm) eller i plastikbakker a 1 kg efter at være blevet sorteret og kontrolleret, hvilket er i overensstemmelse med reglerne vedrørende det foreskrevne anvendelsesformål.

26 De har i den forbindelse gjort gældende, at selv om dadlerne er blevet importeret i pakninger af nettovægt på 11 kg eller derunder, står det fast, at de tiltalte har foretaget en ompakning med henblik på at tilpasse dadlerne til, hvad deres kundekreds efterspørger.

27 E. Balguerie m.fl. har tilføjet, at da varerne er blevet ompakket, er forordning nr. 4142/87 blevet overholdt, hvorfor de må være omfattet af suspensionen af toldsatserne.

28 Den franske regering har anført, at sondringen mellem, hvornår en vare er i løs vægt, og hvornår den er i pakning, for dadlers vedkommende er blevet fastsat til 11 kg. En vare, der er importeret i pakninger af 11 kg og derunder, må betragtes som pakket og kan derfor ikke være omfattet af en eventuel suspension af de satser, der gælder for varer i løs vægt.

29 Ifølge Kommissionen er det ikke bestridt, at de varer, der omtvistes i hovedsagen, var friske eller tørrede dadler, og at de er blevet pakket efter at være blevet importeret med henblik på detailsalg i pakninger af nettovægt på 11 kg eller derunder. Kommissionen har i den forbindelse præciseret, at der i ordlyden af den pågældende toldposition ikke tages hensyn til, om indholdet af pakningerne inden indpakningen har været 11 kg og derunder eller ej.

30 Efter Kommissionens opfattelse er de i hovedsagen omtvistede varer derfor omfattet af ordlyden af de toldpositioner, de er anmeldt under.

31 Kommissionen har tilføjet, at ompakningen af dadlerne ikke er sket for at omgå det særlige anvendelsesformål, de er anmeldt under, og at den endog kan være foretaget af hensyn til, hvad der kræves med henblik på salg i detailleddet.

32 Forordning nr. 4142/87 er ikke til hinder for en sådan behandling, men skal give mulighed for en faktisk kontrol med anvendelsesformålet.

33 Kommissionen har heraf udledt, at såfremt visse faktiske omstændigheder i den foreliggende sag måtte føre til, at den forelæggende ret fastslår, at der er tale om manipulation eller svigagtige handlinger eller blot om dispositioner, som kan rejse tvivl med hensyn til, om der skal ydes toldlempelse for dadlerne som følge af deres særlige anvendelsesformål, kan disse omstændigheder ikke blot bestå i en konstatering af, at dadlerne allerede var pakket i pakninger af nettovægt på 11 kg eller derunder, idet dette i sig selv er irrelevant ved afgørelsen af, om der skal indrømmes toldpræference eller ej.

34 Hertil bemærkes, at det på den ene side må fastslås, at forordning nr. 1517/91, nr. 1431/92 og nr. 1421/93 omfatter dadler, der er bestemt til at pakkes i detailsalgspakninger af nettovægt på 11 kg og derunder, men ikke dadler, der er bestemt til detailsalg i deres originale pakning, uanset om denne kun indeholder 11 kg dadler eller derunder.

35 På den anden side omhandler de nævnte forordninger ikke udtrykkeligt dadler, som ved deres indførsel allerede er pakket i detailsalgspakninger af nettovægt på 11 kg eller derunder, men som med henblik på salg i detailleddet er bestemt til at blive ompakket i detailsalgspakninger, hvis nettovægt ikke overstiger 11 kg.

36 Imidlertid bemærkes, at det for det første fremgår af de to første betragtninger til forordning nr. 1517/91, nr. 1431/92 og nr. 1421/93, at toldsuspensionen har til formål at varetage de forbrugende industriers interesser.

37 For det andet bemærkes, at den pågældende suspension i henhold til forordning nr. 1517/91, nr. 1431/92 og nr. 1421/93 ud over friske dadler bestemt til at pakkes i detailsalgspakninger også omfatter »[d]adler, friske eller tørrede, bestemt til forarbejdningsindustrien, dog ikke fremstilling af alkohol«.

38 Det må herefter fastslås, at for at formålet med toldsuspensionen nås, dvs. at varetage interesserne for de forbrugende industrier og forarbejdningsindustrien,

er det tilstrækkeligt, at dadlerne, uanset vægten af indholdet af den pakning, de importeres til Fællesskabet i, faktisk pakkes eller ompakkes, inden de sælges.

39 Det må i den forbindelse understreges dels, at de i forordning nr. 4142/87 omhandlede betingelser for adgang til toldlempelse skal overholdes, dels, at de i den pågældende forordning omhandlede kontrolforanstaltninger giver mulighed for at sikre, at toldsuspensionen kun anvendes på varer, der er blevet pakket eller ompakket.

40 Det forelagte spørgsmål må herefter besvares med, at forordning nr. 4142/87, nr. 1517/91, nr. 1431/92 og nr. 1421/93 ikke er til hinder for, at dadler, der importeres i originale pakninger af nettovægt på 11 kg eller derunder, kan være omfattet af suspensionen af de autonome satser i den fælles toldtarif.

Sagens omkostninger

41 De udgifter, der er afholdt af den franske regering og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Tredje Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Cour d'appel de Paris ved dom af 15. maj 2000, for ret:

Kommissionens forordning (EØF) nr. 4142/87 af 9. december 1987 om fastsættelse af betingelserne for adgang til toldlempelse ved indførsel af varer, for hvilke der er foreskrevet et særligt anvendelsesformål, samt Rådets forordning (EØF) nr. 1517/91 af 31. maj 1991, nr. 1431/92 af 26. maj 1992 og nr. 1421/93 af 7. juni 1993 om midlertidig suspension af de autonome satser i den fælles toldtarif for visse landbrugsvarer er ikke til hinder for, at dadler, der importeres i originale pakninger af nettovægt på 11 kg eller derunder, kan være omfattet af suspensionen af de autonome satser i den fælles toldtarif.

Gulmann Macken Cunha Rodrigues

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 3. maj 2001.

R. Grass

Justitssekretær

C. Gulmann

Formand for Tredje Afdeling